

DRUH

NIEZALEŻNE PISMO HARCERSKIE
DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO
SZCZEP SZKŁ PODST. NR 10 GDYNIA
NR 3 21 MAJ 1981r.

S K A U T I N G

Dziś obiecany odcinek z historii pt. "Skauting". Jest to artykuł, a właściwie skrót encyklopedyczny z "Harcerstwa" nr 9 rok 1971.

"Wypracowany przez Roberta Baden-Powella w Wielkiej Brytani system wychowania młodzieży. System ten zapoczątkował tworzenie w różnych krajach organizacji skautowych należących do Międzynarodowego Biura Skautów. Termin "skauting" jest też używany w drugim znaczeniu i oznacza skrótowo międzynarodowy ruch skautowy.

Adaptacji metody Baden-Powella na użytek drużyn żeńskich dokonała jego żona, Agnes Baden-Powell. Żeńskie organizacje skautowe tworzą Światowy Związek Skautek.

Ideologia skautowa składa się z trzech elementów: służby Bogu, ojczyźnie i bliźnim. Ideologia ta sformuowana jest w prawie skautowym.

Metodę skautową przywykło się nazywać wychowaniem przez grę lub wychowaniem puszczańskim. "Skauting jest jedną wielką grą, bowiem grą jest również życie".

Na system wychowania skautowego składał się dostosowany do treści wychowawczych system wymagań zawarty w stopniach i sprawnościach, zespół gier, ćwiczeń i technik obozowania i wycieczkowania uczący młodego człowieka zaradności w życiu polowym oraz system hierarchii organizacyjnej na niższym szczeblu wyrażony w tzw. systemie patrolowym lub zastępowym.

Robert Baden-Powell uczestniczył w wojnach przeciw zrywającym się do walki o wolność narodom Afganistanu i Indii, zasłużył się w tłumieniu powstania Burów w Afryce Południowej, za co otrzymał stopień generała, organizował działalność szpiegowską w krajach śródziemnomorskich.

Swoją metodę wychowawczą opracował szkoląc za pomocą gier i ćwiczeń młodych rekrutów w dowodzonym przez siebie pułku dragonów. W 1889r. wykorzystał ją w wojnie z Burami do szkolenia czternasto-, szesnastoletnich chłopców, których używał w walce jako łączników i zwiadowców broniąc oblezionej twierdzy Mafeking. W 1907r. Baden-Powell zorganizował młodzieżowy obóz na wyspie Brownesaa, gdzie sprawdził swoją metodę w pracy z młodzieżą cywilną. Doświadczenia obozu wykorzystał do opracowania systemu wychowania dla organizacji młodzieżowej, który nazwał skautowym od słowa "scout" - po angielsku "wywiadowca".

W Wielkiej Brytani szybko zorientowano się, że metoda Baden-Powella jest przydatna nie tylko w szkoleniu wojskowym, ale również może być pomocna w szeroko pojętym wychowaniu młodzieży. Ideologia skautowa wyrażająca interesy kapitalistycznego państwa została bez osłonek i upiększeń wyrażona w prawie skautowym głoszącym, że "skaut jest wierny królowi, ojczyźnie, rodzicom, pracodawcom oraz swoim podwładnym, że jest przyjacielem wszystkich ludzi, a bratem każdego innego skauta, bez względu na to, do jakiej klasy społecznej ów skaut należy". W innym punkcie tego prawa "posłuszeństwo i słuchanie rozkazów bez pytania" zostało podniesione do rangi naczelnej cnoty.

Aby umożliwić Baden-Powellowi całkowite poświęcenie się pracy skautowej, w 1919r. przyjęto jego dymisję z czynnej służby wojskowej. Jednocześnie angielska organizacja skautowa została wpisana na tzw. Królewską Kartę, co oznaczało uznanie jej za stowarzyszenie wysoko cenione. W rok później król Józef V w zamku Windsor dokonał pierwszego przeglądu skautów.

Do Polski wiadomości o skautingu dotarły w pierwszym dziesięcioleciu naszego stulecia. W 1911r. nakładem Związku Polskich Gimnastycznych Towarzystw Sokolich ukazało się pierwsze tłumaczenie książki Baden-Powella - "Scouting for boys". Nosilo ono tytuł "Scouting jako system wychowania, autorem przekładu był Andrzej Małkowski. W tym czasie zaczęły się też tworzyć organizacje skautowe na ziemiach polskich. W latach

1916-19 przyjęły one nazwę Związek Harcerstwa Polskiego.

W latach międzywojennych ZHP był członkiem Międzynarodowego Biura Skautów/Organizacja Harcerzy/ i Światowego Związku Skautek/Organizacja Harcerki/. Po wyzwoleniu męskie harcerstwo nie uregulowało swojego stosunku z MBS, ponieważ Biuro to nie chciało uznać przemian ideowo-politycznych, które dokonały się w harcerstwie w 1944r., a poza tym uznawało za przedstawiciela polskiego harcerstwa związane z rządem emigracyjnym w Londynie. Organizacja Harcerki w pierwszych latach po wojnie uczestniczyła w pracy Światowego Związku Skautek. W 1948 r. nastąpiło ostateczne zerwanie ZHP z międzynarodowym skautingiem.

Obecnie najsilniejsze organizacje skautowe istnieją w Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych. Są to zresztą jedynie masowe organizacje skautowe. W szeregu krajów/np. we Włoszech, Francji, w RFN/działają kilka wyznaniowych organizacji skautowych.

/Postaram się wkrótce zamieścić wiadomości na temat skautingu na ziemiach polskich/.

SPROSTOWANIE

W poprzednim numerze "Druha" podałem, że dh. W. Stefaniszyn odszedł ze Szczepu w roku 1978, na co zwróciła mi uwagę dh. A. Sulewska. Pożegnanie bowiem dh. W. S. i dh. J. Stefaniszyna odbyło się bowiem razem w lutym 1979 roku. Przepraszam.

mogli oni mieć na to wpływ, ale hasło nie jest ich pomysłem, choć stało się i ich hasłem.

Hasło to było, wizytówką Towarzystwa Filomatów i Filaretów, organizacji patriotycznej działającej w Wilnie w latach 1820-1823. Towarzystwo to zostało związane dla "nabywania nauk, moralności i religii, udzielanych przez przyjacielski dozór, przestrogi i rady, i wzajemną pomoc w niedostatku". A cały sens tego hasła zamknięty został przez jednego z filaretów w wierszu pt. "Pieśń Adamowa":

Hej radością oczy błysną
I wieniec czoła okrasil!
I wszyscy się mile ścisną:
To wszyscy BRACIA! TO NASI!
Pochlebstwo, chytrość i zbytek
Niech każdy przed progiem miota
Bo tu wieczny ma przybytek
OJCZYŻNA; NAUKA, CNOTA
Braterstwa ogniem spięci
Zdejmiemy z serca zaskonę
Otwórzmy uczucia i chęci
Święte co tu objawione!
Tu wspólnie koją cierpienia:
PRZYJAŹŃ, WESOŁOŚĆ i PIENIA.

Ale kto w naszym jest gronie
Śród pracy, czy śród zabawy
Czy przy pługu, czy w koronie,
Niech pomni na ustawy
Pomni na przysięgę swoją
I w każdej chwili żywota
Niech mu na myśli stoją:
OJCZYŻNA, NAUKA, CNOTA
Dojdziemy choć przykrą drogą
Gdy brat, bratu rękę poda
Bo nam i Nieba pomogą
I MĘSTWO! PRACA! I ZGODA!

Dobrze by było, gdybyśmy ten wiersz znali dobrze i aby ten wiersz stał się drugim naszym PRAWEM!

Piotr Wysocki org.

LESZEK KASZUBA phm.

SKAUTING W KRÓLESTWIE

Pierwszy oddział skautowy w Warszawie zaczął się organizować w 1910r. W 1911r. istniały już drużyny w Warszawie i w Łodzi. Warunki działania w zaborze rosyjskim były trudniejsze niż w Galicji. Drużyny pracowały nielegalnie, z zachowaniem wszelkich zasad konspiracji. Na zbiórki trzeba było się przekradać niepostrzeżenie, unikając wytopienia przez carskich policjantów i szpicli.

W 1912r. powstała Naczelna Komenda Skautowa w Warszawie, która formal-

nie miała być podległa Związkowemu Naczelniectwu Skautowemu we Lwowie, ale praktycznie działała samodzielnie.

Przewodniczącym Warszawskiej Komendy i jedynym ujawnionym wobec drużyn jej przedstawicielem został Czesław Jankowski. Żeńską Komendę Naczelną w Warszawie utworzono w 1913r. Na czele jej stanęła Elżbieta Kwiatkowska.

I tu w Królestwie, wśród zamożnych warstw społeczeństwa silne wpływy posiadała nastawiona na ugodę i współpracę z caratem Narodowa Demokracja. Reprezentanci tego kierunku opanowali Warszawską Komendę Skautową. Wśród młodzieży natomiast większą popularność od endeków zdobywali sobie zwolennicy Piłsudskiego, szermującego hasłami niepodległości, rozwijającego mirażę czynu zbrojnego, organizującego Polską Organizację Wojskową i Legiony. Takim nastrojom sprzyjał ucisk narodowy ze strony caratu, dlatego też znaczna część drużynowych kładła nacisk w pracy skautowej na budzenie patriotyzmu i szkolenie wojskowe. Konflikt między ugrupowaniami reprezentującymi te dwie tendencje zaostrzył się w przededniu wybuchu pierwszej wojny światowej. Naczelna Komenda Skautowa wszelkimi sposobami starała się nie dopuścić do udziału skautów w działalności skierowanej przeciwko carskiej Rosji. W pierwszych miesiącach wojny usiłowała nawet organizować pomoc sanitarną dla armii rosyjskiej. Przysłowiową miarkę przepełnił jednak ks. Kazimierz Lutosławski, jedna z czołowych osobistości warszawskiej Naczelnej Komendy Skautowej. Wkrótce po wkroczeniu do Kongresówki wojsk niemieckich i austriackich ogłosił on publiczny odczyt negujący celowość powstań narodowych w 1830 i 1863 roku. Zebrani w tym spora liczba skautów, zawrzeli oburzeniem. Drużyny z wyjątkiem dwóch opanowanych przez endeków, wymówiły posłuszeństwo Naczelnej Komendzie Skautowej, tworząc niezależny ośrodek kierowniczy pod nazwą Wydział Rady Drużynowych. Sytuację opanowano dopiero w 1915 r., kiedy na czele warszawskiej NKS stanął piłsudczyk, ks. Jan Mauersberger.

/Wkrótce "Skauting w Wielkopolsce"/

"WNĘTRZE"

Kim będzie dobry harcerz?!

Odp. 1 - Dobrze umundurowany, wymusztrowany itp., ale bez wnętrza harcerskiego.

Odp. 2 - Świetnie znający tradycję, stosujący PRAWO w życiu, lecz nie umundurowany.

Odp. 3 - Harcerz, który wyjdzie z połączenia odpowiedzi 1 i 2.

Wydawać by się mogło, że mamy problem z głową, ale tak nie jest, należy sobie postawić pytanie. Czy nasi harcerze mają to harcerskie wnętrze?

Dajmy na ten przykład 68WGDH/piszę z własnego podwórka/"harcerze" w tej drużynie nie spełniają żadnego z trzech warunków-odpowiedzi. Zachodzi tu pytanie kogo możemy z czystym sumieniem nazwać harcerzem; tego który ma mundur, chustę i krzyż, i nie więcej?

Podaję tu przykład drużyny w której sam jestem, ale w Szczepie, czy są prawdziwi harcerze?

Piotr Wysocki org.

"Rejon dziwny stwór?!"

Bo co nam może dać rejon?

Odciażyć Hufiec? Może powstał dla zbierania się od czasu do czasu, dla samego zbierania? Może po to, aby Komendant mógł trochę! /pomówić i pogawędzić? Bo co może nam dać Rejon?

Drużynowi-jeśli mają głowę na karku, to i tak będą to co za stosowne uważają. Będą się oglądać na Rejon? Wcześniej kaktus wyrósł na dłoni! Może powstał po to aby dh.P.../cenzura 33% ulg./ mógł się wykluczać/pajacować/. Może powstał po to, żeby drużynowy mógł przyprowadzić na zebranie Rejonu swych harcerzy bardziej przypominających uliczników niż harcerzy?

BO CO NAM MOŻE DAĆ REJON?!

Piotr Wysocki org.

ad. 1

Dh. Piotr mówią w jednym z ostatnich zdań o pewnych harcerzach miał na myśli konkretny wypadek z pierwszej zbiórki Rejonu.

J.K.

Niezależne pismo harcerskie "DRUH"

Szczep SP 10 Gdynia. Do użytku wewnętrznego.

Redaguje zespół w składzie:

dh. Jacek Kaszuba phm.

dh. Piotr Wysocki org.

archiwum